

DET KONGELIGE
BARNE- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENT

Se vedlagte adresseliste

Deres ref

Vår ref
200803719-/PKOS

Dato
20.10.2008

Bidrag til Norges 19./20. rapport til FNs rasediskrimineringskomité (CERD) vedrørende konvensjonen om avskaffelse av alle former for rasediskriminering (RDK)

FNs konvensjon av 21. desember 1965 om avskaffelse av alle former for rasediskriminering (RDK), som Norge er part i, pålegger statene å rapportere hvert annet år til FNs rasediskrimineringskomité (CERD) om tiltak truffet for å gjennomføre konvensjonens bestemmelser.

I følge Konvensjonens artikkel 2 er statene forpliktet til med alle egnede midler å føre en politikk som avskaffer diskriminering i alle dens former, og som fremmer forståelse mellom alle etniske grupper. Den forplikter videre statene til, når forholdene gjør det nødvendig, og ta spesielle og konkrete forholdsregler på det sosiale, økonomiske, kulturelle og andre områder for å sikre tilfredsstillende utvikling og vern for etniske minoriteter, med det formål å garantere at de fullt ut og på like fot kan nyte menneskerettighetene og de grunnleggende friheter. Se vedlagte konvensjonstekst på engelsk og på norsk.

I henhold til anbefaling fra CERD skal Norges 19./20. rapport slås sammen til én felles rapport. Fristen er satt til 5. september 2009. Barne- og likestillingsdepartementet (BLD) har ansvaret for å koordinere arbeidet med den 19./20. rapporten til CERD. Norges forrige rapport forelå i 2005 (rapport 17./18.). Denne rapporten er vedlagt.

Postadresse

Kontoradresse

Telefon

22 24 90 90

Org no.

972 417 793

Samlivs- og
likestillingsavdelingen

Telefaks
22 24 27 18

Saksbehandler

Pino Kosiander
22 24 25 42

Den 17./18 rapporten ble koordinert av Kommunal- og regionaldepartementet, som da var det ansvarlige departementet for dette saksfeltet. Komiteens konklusjoner på Norges 17./18. rapport ("*concluding observations*") forelå den 18. august 2006, se eget vedlegg. Norge svarte i brev til CERD den 7. august 2007 på CERDs anbefaling nr. 17., 19. og 21. i rapporten, se eget vedlegg.

Alle departementer bes under de relevante bestemmelsene i RDK, og innenfor deres ansvarsområde, om å rapportere om nye tiltak truffet for å forebygge og bekjempe diskriminering på grunnlag av hudfarge, avstamning eller nasjonal eller etnisk opprinnelse, samt om erfaringer og resultater fra igangsatte tiltak. Den 19./20. rapporten bør i særlig grad redegjøre for nye og konkrete tiltak på dette feltet etter innleveringen av Norges 17./18. rapport av 2005 og Norges brev av 7. august 2007 til CERD. Vi vil spesielt rette oppmerksomheten mot CERDs "*concluding observations*" og de avsnitt som CERD vil følge opp i Norges neste rapportering. Dette gjelder avsnitt nr. 17., 23. og 26.

Vi ber om at departementene innhenter bidrag fra sine tilknyttede og underliggende etater der dette er nødvendig. AID vil som regjeringens kontaktledd til Sametinget og den samiske befolkningen måtte avgjøre hvordan disse skal bidra i denne fasen. BLD vil på sin side sende en forespørsel om tekstbidrag til sine tilknyttede etater: Barneombudet; Forbrukerombudet; Ligestillings- og diskrimineringsombudet og Barne-, ungdoms- og familieetaten/Bufdir. Dette til orientering.

Frist for innsending av bidrag er senest 15. januar 2009. Det bes om at bidrag også overføres elektronisk via e-post til som ordinære word-dokument til: pko@bld.dep.no og tbs@bld.dep.no.

BLD har laget en endelig tidsplan for arbeidet med utformingen av den 19./20. rapport til CERD frem til fristen for innlevering den 5. september 2009, se eget vedlegg. Det er helt avgjørende at departementene leverer til de oppsatte fristene slik at Norges 19./20. rapport til CERD kan leveres den 5. september 2009.

Nedenfor følger først et kort sammendrag av artiklene i del I i Rasediskrimineringskonvensjonen/RDK (se også vedlagte konvensjonstekst på norsk og engelsk).

Videre gis det informasjon om hvor annen relevant bakgrunnsinformasjon kan hentes fram. Deretter utdypes nærmere hvilke momenter det særlig må legges vekt på ved utformingen av departementenes bidrag til Norges 19./20 rapport til CERD. Tilslutt gjøres det nærmere rede for den planlagte høringen av det sivile samfunn og anmodning om innspill fra departementene til hvem som bør høres.

Kort sammendrag av bestemmelsene i RDK:

Artikkel 2, som er en generell bestemmelse, pålegger konvensjonspartene en generell plikt til å avskaffe alle former for diskriminering, herunder:

- *sørge for at alle offentlige myndigheter og offentlige institusjoner, nasjonale og lokale, ikke utøver en praksis som innebærer diskriminering i forhold til personer, grupper eller institusjoner*
- *ta effektive skritt for å granske statlig, nasjonal og lokal myndighetsutøvelse og endre eller oppheve lover som fører til eller opprettholder diskriminering*
- *påta seg, der forholdene ligger til rette for det, og støtte frivillige organisasjoner som arbeider for integrering*
- *når forholdene gjør det nødvendig, iverksette tiltak for å sikre tilfredsstillende utvikling og vern mot diskriminering for visse grupper eller individer som tilhører disse grupper.*

Artikkel 3 omhandler tiltak for å eliminere segregering på rasemessig grunnlag.

Artikkel 4 omhandler tiltak mot rasistisk propaganda og rasistiske organisasjoner.

Artikkel 5 omhandler tiltak for å sikre enhver likhet for loven, særlig når det gjelder lik rett til behandling for domstolene, rett til personlig sikkerhet, politiske rettigheter og andre økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter.

Artikkel 6 omhandler tiltak for å sikre alle effektivt vern og midler gjennom de kompetente nasjonale domstoler og andre statsinstitusjoner mot diskriminerende handlinger.

Artikkel 7 omhandler tiltak med sikte på å bekjempe fordommer som fører til diskriminering, særlig når det gjelder undervisning, utdanning, kultur og opplysning, og å fremme forståelse, toleranse og vennskap mellom nasjoner og etniske grupper.

Annen relevant bakgrunnsinformasjon

Informasjon om tidligere norske rapporter til CERD finnes på UD's nettside med følgende adresse:

http://www.regjeringen.no/nb/dep/ud/dok/rapporter_planer/rapporter/2005/cerd.html?id=106501

På denne nettadressen vil en også finne elektroniske utgaver av:

- *FNs rasediskrimineringskomité's anbefalinger til Norge (engelsk)*
- *Norsk tekst av anbefalingene (PDF)*
- *Norges oppfølging av CERD-komiteens anbefalinger Referat fra møte 22.02.2007*

- Svar fra berørte departementer til de enkelte anbefalingene
- Oppfølging av anbefalinger fra FNs rasediskrimineringskomité. Brev fra SSB 18.12.2006
- Svar til komiteen vedrørende anbefaling 17, 19 og 21 (2007)

Momenter som det må legges vekt på ved utformingen av departementenes bidrag

Det bes om at departementene tar utgangspunkt i vedlagte retningslinjene for utforming av CERD-rapporter, datert 13. juni 2008, se eget vedlegg.

Regjeringen har siden den 17./18. rapport til CERD fra 2005 og brev til CERD av 7. august 2007 vedrørende komiteens anbefalinger nr 17, 19 og 21 endret noe av politikken overfor etniske minoritetsgrupper, nasjonale minoriteter og urfolk, samt flyktninger og asylsøkere. Norges 19./20. rapport til rasediskrimineringskomiteen må reflektere alle disse politikkendringene.

Noe av endringene er fanget opp i den rapporteringen Norge har gjort til den europeiske kommisjonen mot rasisme og intoleranse (ECRI) i 2008. Innspill departementene har gitt i den sammenheng, kan om det er relevant og passende, brukes i Norges 19./20. rapport til CERD. Foreløpig utkast til rapporten til ECRI vedlegges ikke, da BLD som koordinerende departement er midt inne i en konfidensiell dialog for å få slutført denne rapporten. De departementene som har bidratt med tekstinnspill skal likevel ha tilgang til rapporten til ECRI. Den er oversendt de aktuelle departementenes postmottak.

Departementenes tekstbidrag bør være kortfattede og poengterte. Det bes om at departementene innenfor sine ansvarsområder vier særskilt oppmerksomhet og rapporterer i forhold til CERDs anbefalinger etter behandlingen av Norges 17./18. rapport. Videre bør bidragene fokusere på nye tiltak, undersøkelser, forskningsrapporter og nyere statistiske data siden 17./18. rapport, samt hva konsekvensene av disse har vært. Tekstbidrag bør også inneholde en vurdering av om hvordan tidligere tiltak det er rapportert om, har virket i praksis.

Den endelige rapporten til CERD skal utarbeides på engelsk. BLD ber likevel om at alle bidrag leveres på norsk. BLD vil besørge oversettelse til engelsk av tekstbidragene. Det bes imidlertid om at underlagsmateriale og referansedokument (lov, forskrifter, rettspraksis stortingsmeldinger mv.) som foreligger i godkjente og offisielle engelske tekstversjoner vedlegges bidragene.

Høring av det sivile samfunn og andre aktører

Med bakgrunn i CERDs anbefaling etter behandlingen av Norges 17./18. rapport om større involvering av det sivile samfunn, jfr. anbefaling nr. 26, ønsker BLD en mer aktiv og åpen involvering av det sivile samfunn i form av en bred anlagt skriftlig høring.

Høringen av det sivile samfunn vil kunne inkludere for eksempel frivillige organisasjoner og representanter for urfolk og nasjonale minoriteter, landsdekkende innvandrers- og menneskerettighetsorganisasjoner inklusive Senter for menneskerettigheter ved Universitet i Oslo, Den norske Helsingforskomiteen og menneskerettighetsutvalgene i Den norske advokatforeningen og i Den norske psykologforeningen, samt Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS), og eventuelt andre relevante organisasjoner som departementene mener bør høres.

Sametinget vil også involveres i denne høringen.

Vi ber om innspill til andre relevante høringsinstanser utover de som er nevnt ovenfor sammen med tekstbidragene innen fristen 15. januar 2009.

Med hilsen

Inge Ovesen (e.f.)

Pino Kosiander

Kopi:

BLD ved fagavdelingene: BUA og FOR samt tilknyttede etater: Barneombudet; Forbrukerombudet; Likestillings- og diskrimineringsombudet og Barne-, ungdoms- og familieetaten/Bufdir.

Vedlegg: 7 (som ikke er nummererte)

Norges forrige fra 2005 (rapport 17./18.)

Norge i brev til CERD den 7. august 2007 på konvensjonens paragrafer 17, 19 og 21
Komiteens konklusjoner på Norges forrige rapport ("concluding observations")

Tentativ tidsplan frem til fristen for innlevering den 5. september 2009

Konvensjonstekst på norsk

Konvensjonstekst på engelsk

Retningslinjer for utforming av CERD rapporter

Adresseliste og likelydende brev er sendt:

Arbeids- og inkluderingsdepartementet; Pb. 8019 Dep;0030 OSLO
Finansdepartementet; Pb. 8008 Dep;0030 OSLO
Helse- og omsorgsdepartementet; Postboks 8011 Dep; 0030 OSLO
Justis- og politidepartementet; Postboks 8005 Dep; 0030 OSLO
Kultur- og kirkedepartementet; Pb. 8030 Dep; 0030 OSLO
Kommunal- og regionaldepartementet; Pb. 8112 Dep; 0032 OSLO
Fornyings- og administrasjonsdepartementet; Postboks 8004 Dep; 0030 OSLO
Nærings- og handelsdepartementet; Postboks 8014 Dep; 0030 OSLO
Kunnskapsdepartementet; Postboks 8119 Dep; 0032 OSLO
Utenriksdepartementet; Postboks 8114 Dep; 0032 OSLO
Barne- og likestillingsdepartementet; ved Barne- og ungdomsavdelingen og
Forbrukeravdelingen; Postboks 8036 - Dep.;0030 OSLO